

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2025 AİLE YILI

ACELE

Sayı : E-72079556-610-16501837

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 21.03.2025 tarihli ve 1602186 sayılı yazınız.
b) 21.03.2025 tarihli ve 1602196 sayılı yazınız.
c) 21.04.2025 tarihli ve 1615003 sayılı yazınız.
ç) 02.05.2025 tarihli ve 1621124 sayılı yazınız.

7/25342 7 GK 126
7/25452
7/26741 7 GK 144
7/26745
7/27243 GK 152

İlgi yazılar ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/25342, 7/25452, 7/26741, 7/26745 ve 7/27243 Esas Numaralı soru önergelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazılarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek:

- 1 - 7/25342 Cevap Metni (2 Sayfa)
- 2 - 7/25452 Cevap Metni (5 Sayfa)
- 3 - 7/26741 Cevap Metni (7 Sayfa)
- 4 - 7/26745 Cevap Metni (3 Sayfa)
- 5 - 7/27243 Cevap Metni (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 1B9A842F-E8D3-4122-8692-C8DA1EE49E57

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Diyarbakır Milletvekili Sayın **Dr. M. Sezgin TANRIKULU**'na Ait **7/25452** Esas Numaralı
Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kadına karşı her türlü şiddetin önlenmesi amacıyla “şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi” çerçevesinde yürüttüğümüz çalışmalar ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, özel sektör ve medyanın iş birliğinde çok taraflı ve çok yönlü biçimde devam etmektedir.

Kadına yönelik şiddetle mücadele konusu mevzuat düzenlemeleri ve kamu politikaları ile detaylı bir şekilde ele alınmakta, koruyucu-önleyici hizmet kapasitesi nicel ve nitel olarak güçlendirmeye devam etmekte, politika ve hizmetler veri ve istatistiklerle bilimsel temeller üzerine inşa edilmekte ve konuya ilişkin olarak toplumun farklı kesimlerine ulaşarak algı, tutum ve farkındalığın olumlu yönde geliştirilmesi sağlanmakta olup tüm bu çalışmalarla Türkiye'nin kadına yönelik şiddetle mücadelesi kararlılıkla sürdürülmektedir.

Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalardan bazıları şu şekildedir:

- 2012 yılında 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile devam eden yıllarda ilgili alt mevzuatın yürürlüğe girmesi ve Türk Ceza Kanunu'nda kadına yönelik şiddet eylemlerinin daha etkin cezalandırılmasına yönelik yapılan değişikliklerle yasal altyapı güçlendirilmiştir.
- Kadına yönelik şiddetle mücadelede ihtisas kurumsal mekanizmalardan biri olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM); şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin bir biçimde uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmi dört saat esaslı ile yürüten merkezlerdir. Hâlihazırda 81 ilimizde 84 ŞÖNİM hizmet vermektedir.
- ŞÖNİM'lerde şiddet mağduruna yönelik psikososyal, hukuki, ekonomik, eğitim, mesleki ve sağlık destekleri sunularak vaka yönetimi sağlanmakta; teşvik edici, aydınlatıcı ve yol gösterici mahiyette olmak üzere şiddet uygulayanın öfke kontrolü, stresle başa çıkma, şiddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranış değiştirmeyi hedefleyen eğitim ve rehabilitasyon programlarına katılmasına, bağımlılığının ya da ruhsal bozukluğunun olması hâlinde, bir sağlık kuruluşunda muayene veya tedavi olmasına, ve meslek edindirme kurslarına katılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmaktadır.
- Şiddete uğrayan kadınların şiddetten korunması, psiko-sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri kadın konukevleri 81 ilimizde hizmetlerini sürdürmekte olup Türkiye genelinde toplam 150 kadın konukevi bulunmaktadır.
- Her ilde en az 1 Kadın Konukevi bulunmakla birlikte Bakanlığımıza bağlı toplam 112 Kadın Konukevinde 2.814 kapasite ile hizmet verilmektedir. Ülke genelinde Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinin 2024 yılı doluluk oranı ortalama %70-75 olarak gerçekleşmiştir. Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden 2022 yılında 41.470 kadın 28.781 çocuk olmak üzere toplam 70.251 kişi; 2023 yılında 39.681 kadın ve 26.223 çocuk olmak üzere toplam 65.904 kişi; 2024 yılında 37.454 kadın ve 22.136 çocuk olmak üzere toplam 59.590 kişi hizmet almıştır. Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi

Hakkında Yönetmelik'in 23 üncü maddesi uyarınca konukevi hizmetlerinden yararlanan ve geliri bulunmayan kadınlara ve çocuklara harçlık ödenmektedir.

- Daha etkin ve verimli hizmet sunumunun sağlanması amacıyla illerde bulunan kadın konuklerinin yoğunlukları dikkate alınarak, ihtiyaç duyulması halinde sunulan hizmetlerin niteliğini arttırabilmek amacıyla kadın konukevi sayısının arttırılması yönünde çalışmalar yapılmaktadır. 2024 yılından devam eden 4 adet hibe ve 4 adet genel bütçeden karşılanan 8 adet kadın konukevi ile 2025 yılında 3 adet genel bütçeden karşılanan kadın konukevi olmak üzere etüt proje karakteristiğinde toplam 11 kadın konukevi inşa edilmesi planlanmaktadır.
- Türkiye'de depremten etkilenen ve deprem sonrası yoğun olarak göç alan illerde şiddet riski altında olan kadınlar ve kız çocuklarına yönelik nitelikli önleme, koruma ve güçlendirme hizmetlerine erişimi arttırmak amacıyla 2024 yılı sonunda "Türkiye'de Depremden Etkilenen Kadınlara ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddete Karşı Önleyici ve Koruyucu Hizmetlerin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi Projesi" imzalanmıştır. Proje kapsamında Adıyaman, Hatay, İstanbul ve Kocaeli olmak üzere 4 ilde toplam 4 kadın konukevinin inşa edilmesi planlanmaktadır. Bununla birlikte hali hazırda Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programı kapsamında devam eden Diyarbakır Kadın Konukevi inşaatının bu yıl içerisinde tamamlanması planlanmaktadır. Aynı zamanda Cumhurbaşkanlığı 2024-2026 Yılı Yatırım Programı kapsamında Malatya ve Bingöl illerinde etüt proje kapsamında çalışmalara devam edilmekte olup 2025-2027 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programına beş ilde etüt proje olarak alınan kadın konukievleri daha bulunmaktadır.
- Hizmetlerin daha ulaşılabilir kılınması amacıyla Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM) bünyesinde Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları oluşturulmuştur. Hâlihazırda 423 SHM Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası ilçe bazında hizmet sunmaktadır.
- Bakanlığımız kadın hizmet birimlerince nitelikli hizmet sunumu gerçekleştirmek üzere Hizmet Standartları Rehberi, beraberinde iç ve dış değerlendirmeyi kapsayan Öz Değerlendirme Rehberi hazırlanmıştır. İlgili rehberlerde; gizlilik, güvenlik ve güçlenme ilkeleri temelinde fiziksel, yönetsel ve mesleki standartlar ve standartların yerine getirilmesi için gerekli olan koşulları belirleyen değerlendirme ölçütleri belirlenmiş olup öz değerlendirme çalışmaları sürdürülmektedir.
- 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının teknik araç ve yöntemler kullanılarak coğrafi bilgi sistemleri üzerinden izlenmesi amacıyla Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı iş birliğinde Teknik Yöntemlerle Takip (Elektronik Kelepçe) Uygulaması yürütülmektedir. 2015 yılında pilot olarak başlatılan uygulama 2021 yılı itibarıyla 81 ilimize yaygınlaştırılmıştır.
- Bakanlığımız bünyesinde hizmet sunan ALO 183 Şiddetle Mücadele Hattı şiddete uğrayan ya da uğrama riski bulunan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için psikolojik, hukuki ve ekonomik danışma hattı 7 gün 24 saat esasında ücretsiz olarak çalışmakta; bu kişilere hakları konusunda ve başvuracakları yerler hakkında bilgi vermektedir. Ayrıca ihmal, istismar ve şiddet vakaları konusunda alınan ihbarlarda vakanın bulunduğu ilin acil müdahale ekip sorumlusuna ve/veya kolluk kuvvetlerine bildirilerek ivedilikle müdahale edilmesi sağlanmaktadır. ALO 183 Hattı'nda şiddet

ihbarları için 0 (sıfır) tuşlaması vasıtasıyla önceliklendirme gerçekleştirilmekte olup ayrıca Whatsapp ve BİP platformları üzerinden de hizmet sunmaktadır.

- Bakanlığımız ve İçişleri Bakanlığı iş birliğinde şiddet mağduru veya şiddet görme riski altında olan kadınlar için iletişim teknolojisinin sunduğu imkânlardan faydalanılarak Kadın Destek Uygulaması (KADES) Mart 2018’de hayata geçirilmiştir. KADES mobil uygulamasında yer alan acil durum butonuna basılması halinde acil çağrı merkezine ihbar düşmekte ve en yakın kolluk biriminin en kısa sürede mağdurun konumuna intikali sağlanmaktadır.
- Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile Bakanlığımız arasında yapılan veri entegrasyon çalışmaları ile 6284 sayılı Kanun kapsamında alınan tedbir kararı verileri ve kolluğa yapılan başvurular anlık olarak Bakanlığımız Aile Bilgi Sistemine düşmekte, böylelikle vakaya hızlı ulaşım ve etkin müdahale sağlanmaktadır.
- Kadına yönelik şiddetle mücadele politika ve hizmetlerimizin bilimsel kanıtlar temelinde geliştirilmesi amacıyla araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) projeleri devam etmektedir. Bu “Türkiye’de Kadına Yönelik Şiddet Araştırması-2024”, “Şiddet Uygulayanlara Yönelik Psikososyal Müdahale Modelinin Geliştirilmesi”, “Türkiye’de Depremden Etkilenen Kadınlara ve Kız Çocuklarına Yönelik Şiddete Karşı Önleyici ve Koruyucu Hizmetlerin Yeniden Yapılandırılması ve Güçlendirilmesi” ve “İhtisaslaşmış Kadın Konukevlerinin Kurumsal Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi” başlıklı projeler devam etmektedir. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi ile iş birliğinde yürütülen “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin Kurumsal Kapasitenin ve Toplumsal Farkındalığın İletişim Boyutuyla Artırılması Projesi” ise Şubat 2025’te tamamlanmıştır.
- Kadına yönelik şiddetle mücadelede farkındalık yaratma ve zihniyet dönüşümünün sağlanması amacıyla ülke genelinde kamu kurum ve kuruluşlarında görevli personele ve toplumun farklı kesimlerine yönelik eğitim ve seminerler gerçekleştirilmektedir. Söz konusu eğitimlerin devamlılığını sağlamak için Bakanlığımız ile Adalet, İçişleri, Sağlık ve Milli Savunma Bakanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı arasında protokoller imzalanmıştır.
- 2007 yılından itibaren başlatılan eğitim-seminer faaliyetleri ile 1.689.165 er ve erbaşa, 117.072 din görevlisine, 663.886 sağlık görevlisine, 631.954 öğretmene, 869.996 kolluk görevlisine, 1.837 mülki amire, 261.406 diğer kamu görevlilerine ve 260.697 vatandaşa olmak toplam 4.496.013 kişiye ulaşılmıştır.
- Kültür, sanat ve medyanın dönüştürücü gücünü kullanarak toplumsal farkındalığı geliştirmek amacıyla çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmaların en önemli çıktılarından biri olarak RTÜK ile iş birliğinde “Medyada Kadına Yönelik Şiddetle Mücadeleye İlişkin Etik İlkeler” rehberi yayımlanmıştır.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede temel enstrümanlarımızdan biri olan 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu’nda (TCK) kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet, kötü muamele, cinsel taciz, cinsel saldırı, çocuğun cinsel istismarı, reşit olmayanla cinsel ilişki, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, cebir, tehdit, çocuk düşürme, zorla kısırlaştırma gibi suç tanımları altında kadınlara karşı gerçekleştirilen şiddet eylemlerini cezalandırmaktadır.

TCK'da 2021 ve 2022 yıllarında yapılan değişikliklerle kadına yönelik şiddet eylemlerinin daha etkin cezalandırılması ve caydırıcılığın sağlanmasına yönelik olarak önemli düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda;

- Kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet ve kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçlarının “boşanılan eşe karşı işlenmesi” nitelikli hâl olarak düzenlenmiş ve bu suretle ceza artırılmıştır. (2021 düzenlemesi)
- Kasten öldürme suçunun “kadına karşı işlenmesi” cezada artırım nedeni olarak düzenlenmiştir. Kasten öldürme eyleminin kadına karşı işlenmesi artık “ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası” ile cezalandırılmaktadır.
- Kasten yaralama, işkence, eziyet ve tehdit suçlarının da “kadına karşı işlenmesi” cezada artırım nedeni olarak kabul edilerek değişen oranlarda cezaların artırılması sağlanmıştır.
- Daha önce başka suçların içerisinde değerlendirilen ısrarlı takip eylemleri Türk Ceza Kanunu'na eklenen 123/A maddesi ile ayrı bir suç olarak düzenlenmiştir.
- Kadınlara ve çocuklara karşı işlenen; cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, ısrarlı takip, kadına karşı işlenen kasten yaralama, işkence veya eziyet suçları adli yardım kapsamına alınmıştır.
- Tutuklama nedenleri arasına kasten yaralama suçunun; beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı, canavarca hisle veya kadına karşı işlenmesi halleri eklenerek kuvvetli suç şüphesinin varlığı durumunda söz konusu suçları işleyen kişiler hakkında tutuklama kararı verilmesi mümkün hale gelmiştir.
- Failin duruşmadaki mahkemeyi etkilemeye yönelik şekli tutum ve davranışlarının, takdiri indirim nedeni olarak dikkate alınmayacağı yasa hükmünde yer almıştır. Buna göre, failin kılık ve kıyafetine özen göstermesi, takım elbise giymesi, kravat takması gibi şekli davranışları indirim nedeni (iyi hal indirimi) olmayacak hale getirilmiştir.
- Yapılan bu düzenlemelerle kadınlara yönelik işlenen suçların katalog suçlar kapsamına alınması ve bir ağırlaştırıcı sebep olarak düzenlenmesi, TCK sistematığında bir ilk gerçekleştirilerek önemli adımlar atılmıştır.

Bununla birlikte Türkiye Cumhuriyeti Anayasası uyarınca yasama yetkisi, Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinin olup kanun koyma, değiştirme veya kaldırma görevleri, milletvekilleri tarafından verilen kanun teklifi üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yerine getirilmektedir. Anayasamız uyarınca yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılmaktadır. Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz. Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.

6284 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, “*Korunan kişi bakımından hayatî tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağının anlaşılması hâlinde ve ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayalı olarak 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu hükümlerine göre kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesi*” öngörülmektedir. Buna karşılık bahse konu Kanun'un Uygulama Yönetmeliği'nin 16 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında “*Karar, İçişleri Bakanlığınca gereği*

yerine getirilmek üzere hâkim tarafından Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir” hükmü yer almaktadır.

Öte yandan kadına yönelik şiddetle mücadele çok yönlü, bütüncül bir yaklaşımı ve toplumun tüm kesimlerinin ortak idaresini gerektirmektedir. Bakanlığımız kadına yönelik şiddetle mücadele çalışmaları kapsamında kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, akademi ve medya temsilcileri ile iş birliğinde çalışmalar yürütmektedir. Bu doğrultuda;

- 2021-2025 dönemini kapsayan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı”, şiddetle mücadelede uluslararası standartlardan ve yasal mevzuatımızdan güç alarak Bakanlığımız koordinasyonunda kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin kadın araştırmaları merkezlerinin katkı ve katılımları ile hazırlanmıştır.
- 2023/16 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yeniden teşekkül ettirilen Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu olarak yılda en az bir kez ilgili kamu kurum ve kuruluşları, akademi ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımı ile birlikte Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı başkanlığında toplanmaktadır.
- Yerel düzeyde ise 81 il düzeyinde Vali veya Vali Yardımcısı başkanlığında yılda en az 6 ayda 1 toplanan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele İl Koordinasyon, İzleme ve Değerlendirme Komisyonu toplantılarına da yerel paydaşlar olarak yine ilgili kamu kurumları ile birlikte akademi ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri katılım sağlamaktadır.
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı başkanlığında, kadına yönelik şiddetle mücadele alanında çalışmalar yürüten sivil toplum kuruluşları ile düzenli aralıklarla istişare toplantıları gerçekleştirilmektedir.

Türkiye’de yasal olarak suç sayılan fiiller ile bu fiilleri gerçekleştiren ve bu fiillerden etkilenen kişilere ilişkin idari kayıt verileri, suç şüphesinin öğrenilmesinden iddianamenin kabulüne kadar geçen soruşturma evresi ve iddianamenin kabulüyle başlayıp hükmün kesinleşmesine kadar geçen kovuşturma evresinde görev ve sorumluluğu bulunan yetkili merciler tarafından toplanmaktadır. Bu kapsamda şiddet ve kasten öldürme fiillerine ilişkin resmi verilerin toplandığı kurumlar, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı ile Adalet Bakanlığı Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü olması nedeniyle kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümlerine ilişkin ilişkin ayrıntılı bilgilerin ilgili Bakanlıklardan temin edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, diğer Bakanlıkların görev ve yetki alanına girdiğinden Bakanlığımızca değerlendirilememiştir.